

Előfizetési árak:
 Évesi ára 8 kor., felváltó 4 kor.,
 negyedévi 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetési árszabályzatunk az érkező számban közöljük.
 A lap megjelöltek utána ad-
 tatókhoz.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Ha a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Helyesítők vissza nem adatnak.
Kiadóhivatal: István-utca 9.
 Ha a lap anyagi részét illető köz-
 lények az előfizetési pénzek küldendők.
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESTMÉGYESZABADELVŐKÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA.

A korcsmázás és az alkoholizmus ellen.

Az embernek butítására, leigázására legalkalmasabb eszköz a koresma és a szesz, mert az embereknek nemcsak az idegrendszerét teszi tönkre, nemcsak az egészségét pusztítja el, hanem az értelmi képeségét is elsorvasztja, a lelkét is elhomályosítja, egyszóval barommá alakítja és koldusbotra juttatja.

Sajnos a koresmázás, a szesz élvezete nálunk is iszonyatos mérvet öltött. A járdán beverő tökrészeg ember már mindennapi látványosság utcainkon: fájó szívvel gondolunk jövőnkre azon tapasztalatnál, hogy mennél jobban szaporodnak a koresmák, pálinkamérők, kávéházak: annál nagyobb a nyomorúságunk, annál nagyobb a szegény emberek, a koldusok száma.

E megezőfolthatatlan tényekkel szemben kettős örömmel üdvözöljük *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatási miniszternek azon kétrendbeli körrendeletét, melyet a koresmázás és alkoholizmus ellen adott ki s a melyekre minden hazáját s nemzetét szerető magyar embernek a figyelmét felhívjuk.

Az *első körrendelet*, a 15 éven aluli gyermekeknek a koresmák és nyilvános mulató helyektől való távoltartása ügyében valamennyi törvényhatósághoz közigazgatási bizottságához, tanfelügyelőségi kirendeltséghez, intéztetett s a következőleg hangzik.

„Nem szükséges bővebben magyarázni azt, hogy a szesz italok mértéktelen élvezete mily romboló hatást gyakorol az ember testi, lelki épségére és erkölcsi életére s ha szenvedélylyé válik, miképpen pusztítja el

az ember egészségét, akaratát, erkölcsi erjét és egész idegrendszerét s miképpen dulja fel a családok békéjét és miképpen lesz oka anyai szerencsétlen család anyagi elzüllesztésnek és nyomorúnak; a serdülő kor pedig az alkohol élvezete által az iszákosság szenvedélyének legveszedelmesebb terjesztője.

Minden eszközt meg kell tehát ragadni arra nézve, hogy az ifjúságot ezen veszedelmentől megóvjuk.

A vezetésem alatt álló miniszterium már több évvel ezelőtt közölte a vármegyei királyi tanfelügyelőkkel Hevesvármegye közönségének 1893. évi július havában alkotott azon szabályrendeletét, melylyel a 15 éven aluli, tehát tanköteles korban levő mindkét nemű gyermekeknek a koresmákban időzését, koresmai mulatságokban, nyilvános táncvigalmakban megjelenését tiltotta, hősölte pedig ezen szabályrendeletet oly felhívással, hogy a vármegyei közönségét hasonló szabályrendelet alkotására buzdítsák.

Mint hogy azonban még számos vármegyei és városi törvényhatóságtól az érintett szabályrendelet megalkotásáról jelentés hozám nem érkezett, felhívom a bizottságot, jelentse be, hogy a törvényhatóság megalkotta-e és mikor ezen szabályrendelet s az kormányhatósági jóváhagyást nyert-e?

A mennyiben a jelzett szabályrendelet még ez ideig meg nem alkotott volna, a bizottságnak kötelességévé teszem, hogy a másolatban idecsatolt hevesvármegyei hasonló szabályrendelet rendelkezéseit figyelembe véve, a tanköteles korban levő gyermekeknek a koresmáktól és nyilvános mulatóhelyektől távol tartására nézve szabályrendelet alkotására a törvényhatósági bizottsági közgyűlés elé javaslatot terjesszen és ennek megtörténtét ide annak jelzésével, hogy a javaslatot a törvényhatóság elfogadta-e vagy sem? — a fellyő év végeig jelentse be.

A körrendeletben felemlített szabályrendelet így hangzik:

I. §. A közrend, közérköltés és köz-

egészség szempontjából Hevesvármegye területén rendőrileg tilos az, hogy 15-ik életévét még be nem töltött gyermek koresmában, sörkimérési helyen, vagy nyilvános táncmulatságon megjelenjen.

2. §. Ezen rendőri tilabannak megszegése az 1879. évi 40. t. ezikk 1. §. alapján kihágásnak nyilvánítottatik és ennél fogva száz koronáig terjedhető, az illető község szegényalapját megillető pénzbüntetéssel büntetendő:

a) azon koresmáros, sör- vagy pálinkamérő, avagy nyilvános táncmulatságot rendező, a ki 15 évet még be nem töltött gyermekeket a koresmában, sör- avagy pálinkamérési helyiségben, avagy a nyilvános táncmulatságon időzni enged;

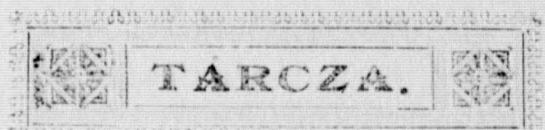
b) azon szülő vagy gyám, a ki 15-ik életévét még be nem töltött gyermekeket koresmában, sör- vagy pálinkamérési helyiségben, avagy a nyilvános táncmulatságon időzni enged, vagy pedig most jelzett helyekre avagy a nyilvános táncmulatságra magával visz.

3. §. Nem képez kihágást az, ha a községben állandó lakással nem bíró vagy pusztán lakó szülő, vagy gyám, a ki a 15-ik életévét még be nem töltött gyermekekkel étkezés ezéjéből időz koresmában, vagy sörkimérési helyiségben, ugyszintén az sem, ha valamely helybeli lakos különleges viszonyainál fogva a jelzett helyiségben való étkezésre van utalva.

4. §. A községi előjáróságok szigorú kötelességévé tétetik ezen szabályrendelet betartása felett őrködni — s az ez ellen vétőket a járási főszolgabíróknak feljelenteni.

5. §. Ezen szabályrendelet minden községben a szokott módon kihirdetendő s minden italmérési helyiségben a vendégek által könnyen látható helyen kifüggesztendő, olvasható állapotban tartandó.

Azon vendéglős, koresmáros vagy italmérő, ki ezen szakasz rendelkezését nem teljesíti, a községi szegényalap javára száz ko-

Vacsora a „Közművelődési Kö”-ben.

Török Miska után *Brück*. Ennek előtte *Török*, most pedig és ennek utánna *Brück* látott és lát el bennünket közművelődési vacsorákkal nem közoktatásig ugyan — de készpénzfizetés mellett.

Török is adott sok jó vacsorát (hébe-hóba rosszat is), *Brück* is jól kezdte a dolgát. Így folytatja-e? nincs megmondhatója. Új seprő jól seper! Ez után a kis bevezetés után meg kell mondanunk, hogy ugyan hát miért is adunk hírt erről a vacsoráról? Vacsora, vacsora. Az emberiség legnagyobb része vacsorázik. Igen sokan jól is vacsoráznak. Mi szükség éppen arról a vacsoráról beszélni, a melyik a Közművelődési Körben evődött meg. Mi, szerkesztőség, is vacsorázunk. (Telik hát Isten, a tisztelőidjából!) A szerkesztő naponta 5—6 fogásból álló fogás nélküli vacsorát kebelez be, velünk hű munkatársakkal és a lap révén dús gazdaggá lett kiadóval együtt, a kik 4—5 fogással is megelégszünk, különösen mert közben és utánna szájainkat holmi *sherryvel*, meg egy kis sampusszal szoktuk öblögetni.

Látni való, hogy erről ép úgy írhatnánk, mint arról a vacsoráról, a mely abban a körben evődött meg, a hol közművelődni szoktunk. (Megtanuljuk a kalábert, már mint az alsóst, vannak-kal, tous les trois-val, ulti-

móval, uhuval, Fedák Sárival és Fregolival; elég jó iskolát kapunk a tartli, a piquetirozás, a tarokkból; no aztán a makkaóban, a esondesben is eléggé kiművelődhetünk; és lapokat is vihetünk haza, hogy otthon a feleség elolvashassa azokat s nekünk elmondhassa: mi foglaltatik bennök, mert mi az olvasáshoz, a körben folytatott önművelés miatt, nem juthatunk.) Irhatnánk ép ily joggal a Csepesányi Béla gyógyszerész ur va sorájáról is, a ki nagy gourmand, a kinek asztalán oly gyakori a raklevés, békacomb, új hollandi kagyló és kolibri nyelv, mint szegény emberén a krumpli meg a kása. Miért írunk hát éppen a „Közművelődési Kö” vacsorájáról? . . . Azért, édes jó uraim, mert ez a vacsora fordulópontot van hivatva jelenteni a kör beléletében. A mikor tehát valamely társadalmi intézményben változás áll be, azt az újságnak szíves olvasóival tudatnia kell. Az a kör, mely eddig *Török Miska* körül forgott, a nevezetes vacsora óta *Brück Hugó* körül forog. Azoknak tájékoztatására, a kik nem közműveltek, meg kell mondanunk, hogy a Közművelődési Kör eddigi bérlője *Török Miska* volt, ezután pedig *Brück Hugó* lesz.

Ehhez a változáshoz a kör vezetősége nagy reményeket fűz. Mivel pedig régi axioma, hogy egészséges lélek és elme csak egészséges testben létezhet, próbára kellett tenni az új bérlőt, hogy a testi szükségletet minő modern raffineriával tudja kielégíteni. Ezért kellett a vacsora, ezért volt a vacsora. Ilyetén hosszú feesezés és a vacsora sűrű ismétlése után az olvasó bizonyára megéhe-

zett. Ne salivaljanak soká, uraim és hölgyeim, ime találak. A esinos és izléses étlap a következő menüt ír elő. 1. *Fogas, Sauce à la Chamboid*. Hogy mi az a fogas, azt mindenki tudja, a Sauce magyarul mártás, hogy mi vagy ki az a Chamboid, azt tessék valamely lexikonból kibőgészni. 2. *Bélszin hálóbán, és Madeira-mártással*. Az ember azt képzelné, hogy a fogas volt hálóbán! Nem, az órdogi francia konyha a marhahúst teszi hálóbá és *Brück* ehhez már nem saucet, hanem mártást ad. 3. *Tészták*. A többes számot *Brück* igen leleményesen magyarázza. O ugyanis egy és ugyanazon fajta tésztát több tálba hordat fel. És így arra a kérdésre: mik vannak azokban a tálakban? igen helyesen válaszol azzal, mikor azt mondja: *tészták*. 4. *Gardinetto, gyümölcs*. 5. *Sajt*. Mindezekhez kijut még mindenkinek 2 drb eszárzselyme, kenyér és mélykúti quantum satis. Ebből, méltóztatik látni, hogy a menu 3 koronáért elég élvezni valót nyújtott. Izletes volt minden fogás, izlésesen volt tálalva s a kiszolgálás sem hagyott kívánni valót hátra. Igen természetes, hogy a vacsora jelentőségét méltatni is kellett. Mondattak hát beszédek. A beszédek egy része két részből állt. Még pedig el nem mondott és elmondott beszédekből.

Az első fogásnál *Brück* tartott beszédet minden egyes jelenlevőhöz külön, azt kérdezvén tőlünk: nu, wie schmeckt? — Velmi dobre, velmi! válaszoltuk mi. (Azt hitte, hogy csak ő tud más nyelvet mint a magyart.) A második fogásnál aztán felemelkedett ültéből dr. Führer *Simon* ur, a kör

ronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntetni.

6. §. Kihágások esetében elsőfokban az illető járás főszolgabírája, másodfokban a vármegye alispánja, harmadfokban a belügyi magyar kir. miniszter bíraskodik.

A második körrendelet az alkoholizmus ellen a középiskolai kir. főigazgatókhoz, a kir. tanfelügyelőkhez, a felső kereskedelmi iskolák főigazgatóihoz, a felsőbb leányiskolák miniszteri biztosaikhoz és a kereskedő és iparostanonciskolák főigazgatóihoz intéztetett s következőleg hangzik:

„Az alkoholizmus népünk között is egyre nagyobb mértékben terjed és a hol megjelenik, mindenütt nyomom követi elválaszthatatlan szövetséges társa, a nyomor: a lelki és a testi elzúllás, a munkakedvnek, a munkabírásnak és a keresetképeségnek a esökkenése, az állami lét és a társadalmi rend szilárd alapjait képező családi élet legszentebb kötelekeinek meglazulása, a hitélet aláhanyatlása, egyszóval: az erkölcsi és anyagi pusztulás.

A népünket pusztító eme veszedelemmel szemben az erkölcsi élet irányításának egyik legfontosabb és legjótékonyabb hatása tényezője, az iskola sem maradhat tétlenül. Jól tudom ugyan, hogy az iskola egymagában gyenge arra, hogy ily rettenetes ellenséggel megküzdjön, de bízom a társadalom támogatásában s meg vagyok róla győződve, hogy úgy mint a művelt világ több államában, nálunk is az egyesült, a nemes ezéltban összeforrott kitarító erőfeszítést áldás fogja kísérni.

Hogy az iskola is kivehesse a maga részét az alkoholizmus ellen folytatott küzdelemből, további eljárás végett és Czinnnek jövőben való szigorú mihez tartásul ezennel elrendelem, hogy a legmesszebbmenőleg gondoskodják a Czim arról, miszerint az ellenőrzésre bizott és a fenhatósága alá rendelt tanintézetek minden osztályában az illető osztály tantervéhez illeszkedve és növendékeinek értelmi fejlettségi fokához mérten, az olvasókönyvhöz kapcsolódva, vagy az egészségitan és az emberian tanítása fonalán az alkoholizmus nyomán jelentkező anyagi és erkölcsi veszedelemnek és a nemzet jólétét aláaknázó pusztítások az egészségügy, a közérköles és a közgazdaság szempontjából megvilágítva, a tanulókkal, ugy a fiu-, mint a leányiskolákban megfelelő módon megismerttetessenek.

Figyelmeztetem egyben Czimet, hogy bármily foku iskoláknak bármely osztálya számára írt olvasó könyvet, a jelen rendelet kibocsátása után megjelenő új kiadásban, iskolai használatra engedélyezni csak abban

az esetben fogok, ha az alkohol elleni küzdelmet valamely oldalról megvilágítva, legalább egy olvasmányal támogatni fogja. Az embertannal foglalkozó pedagógiai és természetrajzi, valamint az egészségitan könyvek is engedélyezésre számot csak abban az esetben tarthatnak, ha kellően megfelelnek a jelen rendeletben kifejezésre jutott intenzióknak.

Buzditsa Czim továbbá a fennhatósága alá tartozó iskoláknál működő tanerőket, hogy ugy faluhelyen, mint pedig a városokban alkohol-ellenes egyesületek létesítésén buzgókodjanak és figyelmeztesse az illetőket, hogy ezen irányban kifejtendő eredményes tevékenységüket különös érdeklődéssel kísérem és érdemeiket számon fogom tartani.

Végül elvárom Czimtől, hogy iskolalátogató és ellenőrző tevékenysége közben szorgos gonddal győződjék meg az e rendeletben foglaltaknak miként történt foganatosításáról, — és ugy ezen irányban — valamint a tanerőknek netalán társadalmi uton kifejtett idevágó tevékenységét illető tapasztalatairól terjesszen Czim ide minden iskolai év végén részletes és kimerítő véleményes jelentést.

Budapest, 1903. április hó 24 én.

Wlassics Gyula, s. k.

H I R E K.

— **Betegsegélyző pénztár-vizsgálat** *Ivánka Pál* vácz járási főszolgabíró, *Szalay I.* járási számvevő és *Brankovics György* iparhatósági biztos kíséretében, megjelent az ujpesti ipar-társulat betegsegélyző pénztárában s ott d. e. fél 9 órától délutáni 6 óráig vizsgálatot tartott, mely alkalommal a betegsegélyző pénztár vagyon- és pénzkézeltését teljesen rendben találta s az igazgatóságnak a nagyszámu hátrálékosok rendes kimutatására s a kátrálékok behajtására vonatkozó erélyes intézkedéseit helyben hagyta.

— **Esküvő.** Dr. *Cserba Elemér* f. é. május hó 23-án d. u. 4 és fél órákor tartja esküvőjét az ujpesti róm. kath. templomban *Zsoldos Ilonka* kisasszonnyal, *Zsoldos János* főjegyző kedves leányával. — Dr. *Nagy Zoltán* orvos f. é. május hó 12-én délután tartotta meg esküvőjét a helybeli róm. kath. templomban *Szabó Blanka* kisasszonnyal *lisznai Szabó Jenő* leányával.

— **Ujpesti iparhatósági megbizottakká** a f. é. május hó 10-én megtartott választás alkalmával, megválasztattak: *Almási József*, *Teichner Henrik*, *Emmerlieng Rezső*, *Lágier Ferencz*, *Csehy Gyula*, *Kerschen Mikály*, *Mráz József*, *Záhorszky Pál* és *Bán Ferencz*. A megbizottak, alakuló gyűlésüket f. é. május hó 17-én d. e. 11 órákor fog-

ják] *Brankovics György* iparhatósági biztos elnöklése mellett tartani.

— **Az „Ujpesti Magyar Műkedvelők Köre”** f. é. május hó 17-én d. u. 6 órákor rendkívüli gyűlést tart, a melyre a t. tag urakat ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— **11-ik gyakorlati nevelésügyi asztaltársaság** *Lörbersbeck K.* *Károlyi-utezai* vendéglőjében ufolag egy asztaltársaság alakult előbbi ezimmel. A szegény gyermekek felsegélyezését tüzték a társaság tagjai feladatukká. Hetenként vasárnap délelőtt jönnek össze s a kedélyesen eltöltött órácska alatt tárgyakat árvereznek el — a szegények számára. Ujítást látunk abban, hogy a társaság már most, a nyár folyamán gondol — a hideg télre. Üdvözlet a nemes munkához.

— **Az ujpesti izr. nőegylet** f. hó 7-én tartotta meg rendes évi közgyűlését. Az évi jelentésből kiemeljük, hogy a nőegylet az 1902. évben 4207 kor. 30 fillérel áldozott a jótékonyaság oltárán. Az egylet vagyona 795 K 17 fillérel gyarapodott. Összes vagyona az árvaházul szolgáló ingatlanon kívül 17656 K 83 fill. A leányarvaházban 5 árva van elhelyezve, kiknek eltartási költsége 1585 K 26 fillért tett ki. Az árvaház vagyona 625 K 62 fillérral szaporodott. Össz-vagyona 4913 K 82 fill. A nőegyletnél megüresedett pénztári tisztségre *Ehrenwald Vilmosné* urnőt és az ellenőri tisztségre *Friedmann Edéné* urnőt választották meg egyhangulag.

— **Felhívás és figyelmeztetés.** Az ujpesti izr. hitközség védnöksége és Dr. *Venetianer Lajos* főrabbi igazgatása alatt álló „Ujpesti izr. iparos- és kereskedőifjak egylete” abból az alkalmából, hogy az Ujpesten elhelyezett és elhelyezendő izr. vallásu kézmű- és földműves tanoncok ellenőrzése, elhelyezése és felügyelete végett a Magyar izr. kézmű- és földművelési egylettel az összeköttetést létrehozta, közel ezer körlevelet küldött szét ujpesti gyárosok, iparosok, kereskedők és tisztviselőknak, melyben az egylet ezéllját röviden ismertette, felkéri őket, hogy az egyletbe belépjenek. Már eddig is tekintélyes a jelentkezők száma, de még nem elegendő arra, hogy ezen áldásos működést, amelyre a tanonczifjuságnak oly nagy szükségé volna, nagyobb mérvben eszközölhesse és éppen ennek teljesíthetése és a „Tanonczmenhely” megállapíthatása végett, bizalommal fordul fenti egyesület mindazokhoz, kik taggyűjtő-ívvell ellátott belépési-felhívást kaptak, és azokhoz, kik a nemes ügyért lelkesedni tudnak, hogy taggyűjtő-íveiket beküldeni illetve az egyletbe belépni sziveskedjenek.

Ezuttal figyelmeztetjük mindazon szülőket, kik gyermeküket iparosnak vagy földművesnek (kertésznek) óhajtták kiképeztetni, hogy az elhelyezés végett az Uj-

elnöke. El nem mondott beszéde így hangzanék: „T. hölgyeim és uraim! Tudom, hogy unalmas dolog az, mikor egy elnök beszél. Ámde ez elnöki kötelesség. Ha az elnök nem beszélne, nem tudnák, hogy ki az elnök. Erre önök azt mondják „helyes, ugy van!” Boesánat, nem egészen helyes és nem is egészen ugy van. Mivel én ennek a körnek, a mióta megszületett, mindig elnöke vagyok, önöknek tudniok kellene — anélkül, hogy én azt mondjam, — hogy ki az elnök.

Igaz, hogy én a körben kultivált tudományokban nem nagy haladást tanúsítottam, (nem kártyázik és nem iszik), de minden esetre nagy érdemem az, hogy egyik alelnök társam, a ki pedig alapító tag, szintén nem sokra vitte, sőt — mondhatom — teljesen hátra maradt a tudományozomjas kortagok mögött. Ha az előrehaladást veszszük figyelembe, ugy elnöknek — kétségkívül — *Ehrenwald László* barátunk alkalmasabb lenne, mert ő az itt melengtetett tudományok egyik nevezetes ágában kiváló jártasságot sajátított el. Azt kiáltják önök: éljen! Boesánat. Elnök ő még nem lehet. Ő még ifju és bohó. Maradjunk csak az én személyemnél. Isten éltesse engem az önök véghetetlen örömére!” Az elmondott beszédben kiemelte a kör hivatását, éltette az új alelnököt, *Zsoldos János* urat, a ki ekként apostrofáltatván szólásra állt fel. El nem mondott beszéde a következő: „T. hölgyeim és uraim! Hogy önök engem a kör egyik alelnökének megválasztottak, azt teljesen értem. Az elnökségben szükségük volt egy szakemberre is. Jól sejtik, hogy én mindazt,

a mit itt tanulni lehet, már kadet koromban megtanultam. Önök közé már mint szakavatott ember léptem be. Gratulállok önöknek szerénnes választásukhoz. Egyben tudatom önökkel, hogy *Hona* leányomnak dr. *Cserba Elemérrel* való esküvője folyó hó 23-án fog végbemenni. Isten éltesse őket velem és családommal együtt!” Az elmondott beszéd a kör további virágzásáról szólt — mint a hogy ilyenkor szokás. *Zsoldos Ilona* kisasszony akart ezután felállni, a következőket szándékozván mondani: „T. uraim! Az én kedves papám oly szinten tüntette fel az én férjhez menetelemet, mintha én azt a Közművelődési körben tanultam volna. Engedelmet kérek, én ezt a dolgot az én jó mamámtól tanultam. A mamám is nagyon fiatal volt mikor a papám nejevé lett. A mint látják ma sem öreg. Én tehát csak azt eszelekszem, a mit az én jó mamám szintén elkövetett; Ejemérem is azt teszi, a mit a jó papám tett. Ő is fiatal volt (a mint látják ma is adja még a fiatal), mint a hogy az én Elemérem is fiatal (a ki pedig adja az öreget). Igen kérem tehát önöket, ne gánésoljanak azért, hogy férjhez megyek. Ha a mama oly korán lett papa eziczája és a papa a mama eziczája, akkor lehet nekem is ma már eziczám.

Egy különbség azonban lesz az én eziczám és a papa eziczája közt. A mama eziczája eljárhat továbbra is a körbe, mig az én eziczám szépen otthon fog esücsülni. (Elemér fejével igent bólint). Isten éltesse az én eziczámat!” *Ugró Gyula* alelnök ur állt fel szólásra és elmondott beszédében

vázolta a kör keletkezésének történetét. Majd *Weisz Adolfné* urhölgy akarta a következőket mondani: „T. urak! Nekem tulajdonképpen nem is kellene beszélnem. Beszélnek az én szemeim. Ha önök annyit mindent tanulnak ebben a körben, akkor tudnak olvasni a szememből. No hát olvassák ki ezekből, hogy mit beszélnek! Eltettem azokat, a kik olvasni tudnak!” *Guth Pál* titkár ur alakja tünt fel azután, a kinek el nem mondott beszéde így domborodnék ki: „I. t. hölgyeim és uraim! Titkár lévén, az én dolgaimról nem beszélek. A kevesebb szóbb-séggel bíró könyvtárnok és háznagy helyett szólok. Constatálom, hogy a könyvtár rendben van. Könnyebb kezelhetés végett a könyvek 32, 42 és 52 levelűek és illusztrálva vannak. A gyakorlati tanulmányok alatt jegyzetek tételére, kréta és táblácskák állnak kellő számban rendelkezésre. Frissítőkről *Brück* és személyzete gondoskodik. Kivánom, hogy a közművelődés ezen ujjonnan diszitett hajlékába a tagok szorgalmasan járjanak és hassa át őket a közművelődés szelleme. Eljek én jó egészségben!” Az elmondott beszéd a szokásos hivatalos stílusban volt tartva.

A beszédek sorát *Brück* zárta be, kérdezvén: „nú, wie hat's g'schmeckt?” „Velmi dobre, velmi dobre!” zengték mi kórusban. Asztalbontás alatt cerele-t tartottunk aztán, *Oláh* nevű ezigány muzsikája mellett magyar, német, francia és angol táncokat lejtettünk, — egy része pedig visszavonult közművelődni a 32 levelű könyvek mellé. *Krix—Krax.*

pesti izr. iparos- és kereskedő-ifjak egyletében a kellő okmányokkal mielőbb annál is inkább jelentkezzenek, mert a Budapesten székelő Magyar izr. kézmű- és földművelési egyesület csak a nyári iskolai szünetidőben vesz fel növendékeket.

— **Helyben hagyott telekvétel.** A vármegye törvényhatósága helyben hagyta Újpest községnek legutolsó telekvételét. Itt ugyanis azon telekről van szó, amelyet a község a Váci-úton építendő iskola számára Fürst Gersontól vásárolt meg.

— **Helyben nem hagyott zárórai szabályrendelet.** A m. kir. belügyminiszter, a vendéglői és kávéházi zárórai vonatkozó szabályrendeletet nem hagyta helyben, még pedig azon oknál fogva, mert a vendéglők, kávéházak s kávémérők záróraját megállapító szabályrendeletet a kereskedelmi miniszter — a koresmák, sörházak és pálinkamérők záróraját megállapító szabályrendeletet pedig a belügyminiszter erősíti meg. Utasított a megye, hogy külön-külön szabályrendeleteket készítsen.

— **Az általános Tanítóegyesület közgyűlése.** A pest-pilis-solt-kiskunvármegyei „Általános Tanítóegyesület” újpesti járásköre f. é. május hó 23-án (szombaton) d. e. 9 órától kezdődőleg Visegrádon, a róm. kath. iskolában tartja meg ez évi *rendes közgyűlést* a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 3. Az orsz. bizottság által kítűzött tételek megvitatása határozat hozatal céljából. Előadó: Tomcsányi János ur mátyásföldi áll. tanító. 4. „Az egyesítő tanmódról” tart előadást mutatóanyagokkal Dr. Göz József ur, budapesti polgári iskolai igazgató. 5. Indítványok. 6. A tisztikar és választmány megválasztása. Közgyűlés után közebed lesz a Mátyás forrásnál. Egy teríték ára korona 2.70. A közebeden való részvétel f. hó 20-ig okvetlenül bejelentendő az elnökségnél. Ebéd után a vármegyei megtekintése, melyhez Metzker Károly ur, visegrádi jegyző, szíves lesz a szükséges magyarázatot megadni. Indulás akár a budapesti nyugati, akár a palota-újpesti pályaudvarról, a 6 ó. 28 p. órai reggeli vonattal.

— **Szerkesztő-változás.** Mint biztos forrásból értesülünk *Dr. Aradi Béla* az „Ellenzéki Ujság” alapító-főszerkesztője kilépett a lap kötelékéből. Megválásának oka a lap irányításában újabb időben beállt változásban rejlik.

— **A váci takarékpénztárról** mely egyike a legjobb vidéki takarékpénztáraknak azt a hírt terjesztették Újpesten és a vidéken, hogy a bukás szélén áll. Miután a hír roszakaratu koholmány, a hír terjesztőinek a kipuhatólása elrendeltetett.

— **Helyszíni szemle.** Újpest közönségét a kormány még 1897-ben arra utasította, hogy a Duna mentén védgátat emeljen. A helyszíni szemle alkalmával, mely Ivánka

Pál főszolgabíró elnöklété alatt f. hó 11-én tartatott meg, a folyamterméni hivatal főmérnöke Mangolt Lajos megállapította, hogy erre a védgátra szükség nincsen, mert a vízvezeték környékének feltöltése által már eléggé védve van.

— **A szerencse-kerék és a szerencse-szekér.** Az öreg Faludy Ferenc csak Fortuna hintóját ismerte és szépen megénekelte, hogy benne mindenki okosan üljön és úgy forgassa tengelyét, hogy ki ne düljön. A szerencse-keréket aligha ismerte, mert akkor erről bizonyára dicsőhymuszokat zengedett volna a költő. Hogy is ne, midőn a szerencse-kerékből jut el az emberhez a legkézzelfoghatóbb szerencse: a főnyeremény! Csak kormányoznunk kell a saját elhatározásunkat és oda irányítani, hogy sorsjegyet vásároljunk. És pedig osztály-sorsjegyet. Mert ezzel legkönnyebben juthat el hozzánk az igazi szerencse. Azután okosan kell kitanunk a már birtokunkba jutott szám mellett, mert Fortuna asszony nemesak megbecsüli, hanem fényesen is jutalmazza állandó hűségünket. Ez a módja annak, hogy a szerencse-kerékből Fortuna asszony fogatán jusson el hozzánk a főnyeremény. A legutóbbi 600.000 koronás főnyereményt is így nyerte 4 szerencsés család a Török A. és Társa bankházában (Budapest, főútlelet: VI., Teréz-körút 46.; fiókok: Váci-körút 4., Muzeum-körút 11.,

Erzsébet-körút 54.), vásárolt 57080. számú sorsjeggyel, ennél fogva ajánlatos, hogy a sorsjegyvásárló közönség a szerencsés és megbízható Török-czegnél szerezze be sorsjegyeit, mert ez a bankház vevőinek minden irányban teljes biztonságot nyújt, tekintettel arra, hogy legnagyobb osztály-sorsjáték-üzlet hazánkban.

— **Uszoda-megnyitás.** Az újpesti uszodatársaság körhírré teszi, hogy a Kis-Duna József-utcai bejárójánál felállított uszodáját f. é. május hó 20-án megnyitja. Az uszoda, mely hatósági ellenőrzés alatt áll, kényelmi és tisztasági szempontból a követelményeknek teljesen megfelel.

— **Az „Újpesti Katholikus Kör”** f. évi május hó 17-én, vasárnap saját helyiségeiben *táncszal egybekötött házi-estélyt* rendez. Ez alkalommal az ujonnan épült tekepálya díjdobással egybekötve ünnepélyesen megnyitják. A díjdobálásnak kezdete urak részére d. u. 4 órakor, hölgyek részére esti 8 órakor.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsított akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szeressék be Mauthner Ödön esász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket. — Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatraméltó és gyönyörű sétaterei részére.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, miszerint Löwi Dávid és fiai helybeli nagy fűrészgár

hulladékfáit

megvettem és így raktáromban állandóan kapható első minőségű tölgy- és bükk-tüzelőfa, mely minőségre meghaladja bármely tüzfát s daczára ennek sokkal olcsóbb.

Fuvarokban 10—15 métermázsa házhoz szállítva **100 klgrként 1 kor. 76 fillér, zsákokban 100 klgrként 1 kor. 86 fillér.**

Teljes súly és pontos kiszorgálást czégem jó hirneve biztosít. Szíves megbízatást kér

Tarján K.

Újpest, Árpád-ut 43. szám.

2—5.

Kávéház-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy az „**Újpesti Közművelődési Kör**” helyiségeit, valamint az ehhez tartozó **kávéházi helyiségeket** kibéreltem és az utóbbit

„KÖR“-KÁVÉHÁZ

ezimén **f. hó 14-én csütörtökön megnyitottam.**

Az összes helyiségeket a mai kor igényeinek megfelelő módon átalakítottam, azokat teljesen ujonnan berendeztem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy **szigoruan szolid** alapon **vendéglőmet**, és **kávéházamat nappali üzletté, illetve családtagok kedvencz szórakozó helyévé tegyem**; hogy jó ételek és italok pontos s lelkiismeretes kiszorgáltatás, valamint az összes bel- és külföldi lapok tartása által a t. közönség állandó jóindulatát kiérdemeljem.

A „Vigszínház” kávéházban és a Művészek Klubjában a „Fészek”-ben több éven kifejtett tevékenységem által szakmámban oly tőkélyre tettem szert, hogy minden tekintetben ki fogom elégíthetni a n. é. közönség igényeit.

Tisztelettel: **BRÜCK HUGÓ.**

3—6.

Hirdetések és nyilte-
rek jutányos áron felvé-
tetnek.

Arpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek lakással s
még kisebb-nagyobb laká-
sok azonnal is kiadók.

Urak figyelmébe.

A ki saját pénzének nem ellen-
sége, olvassa el ezen sorokat:

A mai kor igényeinek megfelelő divatos
mértékszerű öltönyöket és felöltőket ké-
szítünk

20 forinttól feljebb

a legfinomabb szövetekből.
Üzletemben a legkülönfélébb divatos

szövetek vannak raktáron, ahol a szabást
egy elsőrendű szabász végzi, a többi mun-
kák pedig szigorú felügyeletem alatt
készülnek.

Ajánlom továbbá saját műhelyemben
készült öltönyöket és felöltőket a leg-
jutányosabb áron.

Fazon elkészítését jutányos áron eszköz-
löm.

A t. közönség pártfogását és megrende-
lését kéri tisztelettel

Steiner József

férfiszabó

Ujpest, Arpád-ut 9. szám.

Kiváló szerencse

Török-nél.

Nagyon sokan szeren-
csések lettek általunk.

JEGYZÉKE az

55,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:

1.000.000 korona.

Korona	
1	600000
1	400000
1	200000
1	100000
1	50000
1	30000
1	20000
1	15000
1	10000
1	5000
1	3000
1	2000
1	1000
1	500
1	300
1	200
1	170
1	130
1	100
1	80
1	40
55,000	nyer. és jut. kor. összegben 14.459,000

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagy-
rabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysors-
játékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi

110.000 sorsjegy 55.000

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek
fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459.000 koronát,
egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet
alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a kö-
vetkezők:

egy nyolczad (1/8) frt.	— 0.75	vagyis	1.50	korona.
egy negyed (1/4)	— 1.50	—	3. —	—
egy fél (1/2)	— 3. —	—	6. —	—
egy egész (1)	— 6. —	—	12. —	—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében
küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal,
de legkésőbb

f. é. május hó 22-ig

mely napon a húzás megkezdődik, bizalommal hozzánk küldeni

Török A. és Tarsa bankháza

Budapest.

Hazánk legnagyobb sorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI. Teréz-körut 46 a.

Fiókok: 1. Váci-körut 4.

2. Múzeum-körut 11.

3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben

utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén)	}	A nem tetsző törlendő.	

Pontos cím